

تعدر در اجرای تعهد با نگاهى به کنوانسیون بيع بین المللى

موفین
آریا عزیزى
مریم صادقى صديق

ویراستار
مریم کهریزى

انتشارات قانون یار

۱۳۹۷

سرشناسه	: عزیز، آریا، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: تمذّر در اجرای تمهید با نگاهی به کنوانسیون بیع بین‌المللی / مولفین آریا عزیز، مریم صادقی صدیق؛ ویراستار مریم کهریزی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۴ ص.
شابک	: ۴-۲۸-۶۰۵۵-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: کنوانسیون سازمان ملل در مورد قراردادهای خرید و فروش بین‌الملل کالا: (۱۹۸۰: وین)
موضوع	: (United Nations Convention on Contracts for the International sale of Goods : ۱۹۸۰: Vienna)
موضوع	: تمهیدات بین‌المللی
موضوع	: International obligations
موضوع	: تمهیدات (حقوق) - ایران
موضوع	: Obligations (Law) -- Iran
شناسه افزوده	: صادقی صدیق، مریم، ۱۳۳۹ -
شناسه افزوده	: کهریزی، مریم، ۱۳۵۶ - ویراستار
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ع ۷۴۰/۱۳۰ KZ
رده بندی دیویی	: ۳۴۱/۳۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۱۵۷۳

انتشارات قائم‌مقام

تعذر در اجرای تمهید با نگاهی به کنوانسیون بیع بین‌المللی

تألیف: آریا عزیز - مریم صادقی صدیق

ویراستار: مریم کهریزی

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۴-۲۸-۶۰۵۵-۶۲۲-۹۷۸

مرکز بخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۶۰ کتابفروشی رسولی چراغ دانش سابق

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۷
بخش اول.....	۹
عدم امکان اجرای تعهد در حقوق ایران.....	۹
بخش دوم.....	۷۳
عدم امکان اجرای تعهد در قوانسیون بیع بین المللی کالاها.....	۷۳
منابع و مآخذ.....	۱۵۵

پیشگفتار

با تشکیل جوامع انسانی، روابط بین آحاد جامعه همواره بر مقررات، قوانین و اصولی استوار بوده که جامعه ضمن نیاز، به دیده احترام به آنها نگریست و احترام به قراردادها، پیمان‌ها و عهدنامه‌ها از رسوم و اعتقادات دیرپای بشری بوده و هست و ناقضان آنها مطرود جامعه بوده‌اند. عدم اتکا، جوامع و روابط آن‌ها به مقررات و قواعد، موجب سلب امنیت و آسایش مردم و رواج رجز و مرج و ناامنی اجتماع خواهد بود. با توجه به گسترش روابط مردم جهان در تمامی زمینه‌های اجتماع، اکنون در ارتباط ملل مختلف جهان با همدیگر، نه تنها قوانین داخلی کشورشان برای آن مهم است بلکه قوانین بین‌المللی نیز هم‌پای آن به لحاظ نقشی که در زندگی مردم دنیا دارد مهم و ارزشمند می‌نماید. با گسترش روابط بین‌المللی و پیچیده شدن روابط و مسائل اشخاص و ملتها، مسائل حقوقی نیز در اشکال جدید ظهور پیدا کرده و با توجه به ضرورت گسترش، توسعه و تدوین قوانین و مقررات اصولی ایجاد شد که در نهایت منجر به شکل‌گیری قواعد جدید در حقوق بین‌الملل گردید. امروزه ابعاد روابط تجاری بین‌المللی بیش از پیش گسترش یافته است. امکان دارد متبایعین، اتباع کشورهای مختلف باشند و یا مبیع در کشوری غیر از کشور محل فعالیت یا اقامت مشتری تسلیم گردد. بنابراین تادیبه ثمن و تسلیم مبیع با پیچیدگی‌هایی روبروست و آثار ویژه‌ای را به دنبال خواهد داشت. حقوق بین‌الملل، اصول و مقرراتی را در این زمینه پیش‌بینی نموده که در کشورهای مختلف و در خصوص روابط حقوقی که متضمن عنصر بین‌المللی است، به موقع اجرا گذارده می‌شود. مقرراتی که توسط مقامات ملی وضع می‌شوند، ممکن است اینگونه روابط را در بر گیرند؛ ولی در واقع، این مقررات همان قواعد و اصول حقوق ملی‌اند و کاربرد محدودی دارند، در حالیکه برخی از مقررات بین‌المللی در همه کشورها رسمیت یافته و به نحو متحد‌الشکل به اجرا در می‌آیند.

کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا مورخ ۱۹۸۰، یک موافقتنامه برای وضع قانون متحد الشکل بین المللی در این راستا است. این کنوانسیون مصوب گروه کاری تخصصی آنسیترال^۱ در حال حاضر تنها کنوانسیون جامع مصوب آنسیترال حاکم بر قراردادهای بیع در سطح بین‌المللی است. پیش از تصویب این کنوانسیون قراردادهای بیع بین‌المللی در بخش مقررات شکلی و ماهوی از مقررات مندرج در ^۲Ulof و ^۳Ulis مصوب کنوانسیون لاهه ۱۹۶۴ بهره‌مند می‌شدند ولی مقررات کنوانسیون ۱۹۸۰ هر دو بخش مسائل شکلی قراردادهای بیع بین‌المللی از قبیل نحوه شکل‌گیری قرارداد، قلمرو کنوانسیون، تفسیر کنوانسیون و یا قرارداد، و مسائل ماهوی از قبیل زمان و مکان شکل‌گیری قرارداد، حقوق و تعهدات طرفین در مقابل یکدیگر، انتقال مالکیت و مبحث خسارات^۴ را در یک جا جمع کرده است. یکی از مباحث مهم در کنوانسیون موضوع عدم امکان اجرای تعهد^۵، حقوق قراردادهای است که بطور خاص در ماده ۷۹ و ۸۰ کنوانسیون تبیین می‌گردد. در حقوق ایران اگرچه اصطلاح قوه قاهره، یا فورس ماژور به کار نرفته؛ ولی کلمات و عبارات دیگری که همین مفهوم را برساند در برخی مواد قانون مدنی آمده است که مهمترین آنها مواد ۲۲۷ و ۲۲۹ آن قانون است. براساس ماده ۲۲۷ «متخلف از انجام تعهد وقتی محکوم به تأدیه خسارت می‌شود که نتواند اثبات نماید که عدم انجام بواسطه علت خارجی بوده که نمی‌توان مربوط به او نموده». یعنی اگر به واسطه این قبیل عوامل اجرای تعهدی ناممکن شود، فرد متعهد محکوم به تأدیه خسارت نخواهد شد و در واقع از مسئولیت بری خواهد بود. اما اگر نتواند وقوع چنین عاملی را اثبات کند، محکوم به تأدیه خسارت است.

^۱ - United Nations Commission on International Trade Law.

^۲ - Uniform Law on the International Sale of Goods (1964).

^۳ - Uniform Law on the Formation Contracts for the International Sale of Goods (1964).